

Lubię to?

Widzisz post, zdjęcie albo rolkę, które wywołują emocje? Zatrzymaj się na chwilę. Czy to na pewno prawda? Każdy lajk, komentarz i udostępnienie zwiększa zasięg. Nie pomagaj fake newsom się rozprzestrzeniać.

Jak ocenić wiarygodność informacji?

Kto publikuje informację?

- Sprawdź czy konto należy do eksperta lub znanej instytucji.
- Zwróć uwagę czy konto nie jest nowo założone.

Skąd pochodzi informacja?

- Sprawdź, czy jest podane imię i nazwisko autora.
- W przypadku danych liczbowych sprawdź czy podano źródło (np. tytuł badania lub link).

Jaki język został użyty?

- Zobacz czy tekst nie zawiera błędów językowych.
- Sprawdź czy nie wygląda na automatyczne tłumaczenie lub materiał generowany przez AI.

Czy inne źródła potwierdzają tę informację?

- Kieruj się zasadą trzech źródeł.
- Poszukaj czy co najmniej trzy niezależne media lub eksperci mówią to samo.

Skąd pochodzi zdjęcie lub film?

- Wykorzystaj odwrócone wyszukiwanie obrazu, np. Google Grafika.
- Sprawdź czy zdjęcie lub film nie pochodzi z innego miejsca lub czasu.

Co mówią portale fact-checkingowe?

- Upewnij się czy informacja nie została już uznana za fałszywą lub wprowadzającą w błąd.
- Sprawdź serwisy takie jak Demagog, Konkret24 lub AFP Fact Check.

Czy to fakt czy opinia?

- Zastanów się czy autor nie wyciąga wniosków z pojedynczego przypadku.
- Zwróć uwagę czy nie próbuje wzbudzać negatywnych emocji wobec osób lub grup.

Co robić, jeśli podejrzewasz, że masz do czynienia z fake newsem?

1

Nie zwiększaj zasięgu

Nie reaguj, nie komentuj i nie udostępniaj dalej. Każda Twoja reakcja zwiększa widoczność materiału w algorytmach.

2

Zgłoś fake newsa

Jeśli materiał zawiera mowę nienawiści, krzywdzące informacje albo obraża innych – zgłoś go przez dostępne opcje na platformie. Dla Ciebie to chwila, a może pomóc w usunięciu szkodliwego materiału lub konta.

3

Zdemaskuj dezinformację

Jeśli temat jest dla Ciebie ważny i masz czas, zgłoś link do portalu fact-checkingowego. Możesz też samodzielnie stworzyć rolkę lub post, który pokaże, że dana informacja jest fałszywa.

